

Bilag.

Henvendelse til det fra folketinget nedsatte udvalg angående lovforslaget om landbrugsejendomme.

H. FABRICIUS: Når jeg skal udtale mig overfor det høje udvalg på Tolvmandsforeningernes vegne om forslaget til lov om landbrugsejendomme, og jeg skal udtrykke medlemskredsens synspunkter, således som disse er fremkommet senest ved vort årsmøde den 15. december, kan det kun blive en indtrængende opfordring til rigsdagen om at afstå fra at gennemføre de foreslåede bestemmelser i lovforslagets kap. II. Om begrundelsen for vor afvisning af disse bestemmelser vil jeg nøjes med at henvise til den offentliggjorte udtalelse fra årsmødet, til det af direktør *Egon Larsen* udarbejdede responsum og til den udførlige dokumentation, som vi har givet i vort medlemsblad, der også er tilstillet d'herrer ministre og de rigsdagsmænd, der har med lovforslaget at gøre, samt til folketingsmand *Pinstrups* udtalelser den 21. januar d. å. ved lovforslagets første behandling i folketinget.

Vi må specielt bestride, at almenvellet kræver denne udstykning af de gårde, der her er tale om, og vi har offentligt mange gange dokumenteret, at der samfundsøkonomisk tabes store beløb ved den fortsatte udparcellering af jorden. Stordriftsfordelene er nu så åbenbare og har været det i en årrække, at det må betegnes som finansielt og økonomisk uforvarsligt at forcere udstykningen, og heller ikke socialt er det påkrævet.

Men hertil kommer, at statens forkøbsret, der trådte i kraft den 1. november i fjor, vil være lige så effektiv for de store gårde som for de mellemstore brug ifølge den foreliggende salgsstatistik, og derfor er det urimeligt gennem særforanstaltninger at fremtvinge jord fra de store ejendomme.

Vi vil ikke modsætte os skærpede bestemmelser til undgåelse af ulovlig samdrift af landbrugsejendomme og vil naturligvis heller ikke lukke øjnene for det synspunkt, at når samfundet bringer så betydelige ofre, som tilfældet er, for at oprette nye selvstændige brug, så kan det være påkrævet at træffe foranstaltninger mod, at samdriften af flere ejendomme udvides. Men her mener vi jo rigtignok for det første, at vilkårene for dansk landbrug og den igangværende tekniske udvikling taler stærkt for, at man ikke befrytter sig på at oprette mange nye brug, og for det andet at man giver de økonomiske faktorer forrang i stedet for at give de socialpolitiske faktorer frit løb; thi på et konkurrenceedygtigt og frit arbejdende dansk landbrug hviler Danmarks økonomi nu som i fortiden, og den vil også gøre det i fremtiden.

Derfor anmoder vi rigsdagen om at besinde sig på ikke at udforme en spændetroje for landbrugserhvervet, som sådanne lovregler som de her behandlede er indledningen til, og ikke mindst vil vi træde op imod, at dette udvides med flere og flere såkaldte reguleringer, der klart sigter mod at mindske de større bedriftsenheders tilliggende, således som det er kommet til udtryk under den senest stedfundne debat, nemlig at hvis der ikke blev afstået jord nok efter denne lov, så ville man gennem ny lovgivning gå videre og tage mere næste gang.

Centralforeningen af Tolvmandsforeninger, hvis medlemskreds omfatter såvel forpagtere som bestyrere, gårdejere, proprietærer og godsejere, er stillet overfor dette lovforslag, tvunget ud i den situation, at hvis det gennemføres, som det nu foreligger, må vi bestride dets gyldighed og anmode domstolene om at undersøge, hvorvidt rigsdagen har været beføjet til at gennemføre disse bestemmelser. Vi gør dette ikke for slægters eller personers tarv, men for gårdenes og godsernes og for samtidig at få konstateret, om grundlovens § 80 ikke i tilstrækkelig grad beskytter ejerinteresserne; thi hvis denne lov kan